

6991 - Gerçek hicabın vasıfları (nitelikleri)

Soru

İslâmî hicabta olması gereken vasıflar nelerdir? Zirâ hicabın çeşitli şekilleri vardır. Benim, bir süre önce müslüman olmuş ve müslüman olduğundan dolayı da mutlu olan Danimarkalı bir kız arkadaşım var (Allah'a hamd olsun). Bu arkadaşım şimdi hicaba bürünmek (örtünmek) istiyor. Hicabın uzun cilbab olması gerektiğine delâlet eden yeri bana göstermenizi sizden ricâ ediyorum. Çünkü bu arkadaşım vereceğiniz cevaba çok muhtaç durumdadır.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Değerli âlim Elbânî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

Hicabın şartları:

Birincisi:

Hicabın, istisnâ kılınan yerlerin dışında bedenin tamamını örtmesi gerekir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَن يُعْرَفْنَ فَلاَ يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللهُ غَفُورًا [وَكَانَ اللهُ غَفُورًا [وَحِيمًا [سورة الأحزاب، الآية: 59

"Ey Peygamber!Eşlerine, kızlarına ve mümin kadınlara söyle: Ev dışına çıktıkları zaman dış elbiselerini (cilbablarını) üzerlerine salıversinler. Böyle yapmaları, onların tanınmaları (hür kadınlar oldukları, köle kadınlar olmadıkları bilinmeleri) ve kendilerine sarkıntılık edilerek incitilmemeleri

bakımından en uygun bir davranıştır. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir." (Ahzâb Sûresi: 59)

Bu âyette, zînetin tamamının örtülmesinin farz olduğu ve yabancı erkeklerin önünde kasıtsız olarak görünen kısmı dışında zînetten hiçbir şeyin gösterilmemesi gerektiği, şayet zînetten bir şey gözüktüğü zaman onu hemen örttükleri takdirde sorumlu tutulmayacakları açıkça belirtilmiştir.

Hâfız İbn-i Kesîr -Allah ona rahmet etsin- tefsirinde bu âyet hakkında şöyle demiştir:

"Yani; zînetten hiçbir şeyi yabancı erkeklere göstermesinler. Ancak gizlenmesi mümkün olmayan yerler bu hükmün dışındadır.

Nitekim İbn-i Mes'ud -Allah ondan râzı olsun- şöyle demiştir:

"Ridâ ve elbise gibi... Yani Arap kadınlarının, elbiselerinin üzerine giydikleri ve altlarından başka bir yeri gözükmeyen, başlarından aşağıya örttükleri "Mikna'a" gibidir. Bunun gözükmesinde ona bir günah yoktur. Çünkü bu, gizlenmesi mümkünolmayan bir şeydir."

İkincisi:

Hicabın kendisinin zînet (süslü ve alımlı) olmaması gerekir.

Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"... zînetlerini (yabancı erkeklere) göstermesinler..." (Nur Sûresi: 31)

Zirâ lafzın genel oluşu; eğer erkeklerin bakışlarını çeken elbiseler süslü ise bu, görünen (dış) elbiseleri kapsar.

Nitekim buna Allah Teâlâ'nın şu sözü delâlet etmektedir:

"(Ey Peygamber hanımları!) Evlerinizde oturun (ve ihtiyaç dışında evlerinizden dışarı çıkmayın.) Eski câhiliye kadınlarının açılıp-saçıldıkları gibi açılıp-saçılmayın (güzelliğinizi göstermeyin)." (Ahzâb Sûresi: 33)

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de şu sözü delâlet etmektedir:

تُلاثَةٌ لا تَسْأَلْ عَنْهُمْ: رَجُلٌ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ، وَعَصَى إِمَامَهُ، وَمَاتَ عَاصِيًا، وَأَمَةٌ أَوْ عَبْدٌ أَبَقَ فَمَاتَ، وَامْرَأَةٌ غَابَ عَنْهَا زَوْجُهَا قَدْ كَفَاهَا مُؤْنَةَ الدُّنْيَا فَتَبَرَّجَتْ بَعْدَهُ، فَلا تَسْأَلْ عَنْهُمْ. [أخرجه الحاكم وأحمد من حديث فضالة بن عبيد وسنده صحيح وهو في

"(Bu zikredilen büyük günahları işledikleri için helâk olacak) üç sınıf insan hakkında soru sormayın. (Bu üç sınıfın birincisi:) Müslümanların cemaatini terk eden (onlardan ayrılan),(müslüman) devlet başkanına başkaldırmış ve ona isyan etmiş halde ölen kimse, (ikincisi:) Efendisinden kaçmış ve bu halde ölmüş kadın veya erkek köle, (üçüncüsü:) Kocası, dünyalık nafakasını (yiyeceğini) temin ettiği haldeonun yanından ayrılıp gittikten sonra (kocasına ihânet ederek) açılıp-saçılmış kadın. Bunlar hakkında soru sormayın."(Hâkim; 1/119. Ahmed; 6/19. Fadâle b. Ubeyd'in rivâyet ettiği hadistir. Hadisin senedi sahih olup bu hadis, aynı zamanda 'el-Edebu'l-Mufred'dedir.)

Üçüncüsü:

Hicabın, şeffaf ve ince olmayan, koyu renkli ve kalın kumaş olması gerekir.

Çünkü örtünme, ancak bununla gerçekleşir. Eğer hicab şeffaf elbise olursa, kadının fitne ve süsünü daha da arttırır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu şekilde giyinen kadınlar için şöyle buyurmuştur:

"Ümmetimin sonunda giyinmiş oldukları halde çıplak olan, başları deve hörgüçleri gibi (saçlarını deve hörgüçleri gibi bağlayan) kadınlar olacaktır. Onlara lânet edin. Çünkü onlar, lânetlenmiş kadınlardır." (Müslim)

Müslim'in rivâyet ettiği başka bir hadiste şu fazlalık da vardır:

"Cehennem halkından iki sınıf insanı (benim çağımda) henüz görmedim. (Bu iki sınıftan birincisi:) Ellerinde danaların kuyrukları gibi olan kırbaçlarla insanlara vuran bir topluluktur. (İkincisi:) Giyinmiş oldukları halde çıplak olan, saçlarını fâhişeler gibi tarayanbaşları meyilli deve hörgüçleri gibi (saçlarını deve hörgüçleri gibi bağlayan) kadınlardır. O kadınlar, cennete giremezler ve cennetin kokusunu dahi alamazlar. Oysa cennetin kokusu şu şu uzaklıktan hissedilir."(Müslim, Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyetle)

İbn-i Abdulberr -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, (bu hadiste) vücudu örtmeyen, aksine teni gösteren ince elbiseler giyen, bundan dolayı isim olarak giyinmiş olan, fakat gerçekte çıplak olan kadınları kasdetmek istemiştir." (Suyûtî; "Tenvîru'l-Havâlik"; c: 3, s: 103)

Dördüncüsü:

Hicabın, kadının bedeninden bir şeyi belli edecek şekilde dar olmaması, aksine geniş olması gerekir.

Çünkü elbiseden amaç; fitneyi gidermektir.Fitneyi gidermek de ancak geniş elbise ile olur. Dar elbiseye gelince, tenin rengini örtüp gizlese bile, vücut hatlarını veya bir kısmını belli eder ve erkeklerin gözlerinde o kadının vücudunu tasvir eder (canlandırır) ki bunun fitne olduğu ve fesada

yol açacağı apaçıktır. Bundan dolayı hicabın geniş olması gerekir.

Üsâme b. Zeyd -Allah ondan ve babasından râzı olsun- şöyle demiştir:

كَسَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُبْطِيَّةً كَثِيفَةً مِمَّا أَهْدَاهَا لَهُ دِحْيَةُ الْكَلْبِيُّ، فَكَسَوْتُهَا امْرَأَتِي، فَقَالَ: مَا لَكَ لَمْ تَلْبَسِ الْقُبْطِيَّةَ؟ قُلْتُ: كَسَوْتُهَا امْرَأَتِي. فَقَالَ: مُرْهَا فَلْتَجْعَلْ تَحْتَهَا غِلَالَةً؛ فَإِنِّي أَخَافُ أَنْ تَصِفَ حَجْمَ عِظَامِهَا. [أخرجه الضياء الْقُبْطِيَّة؟ قُلْتُ: كَسَوْتُهَا امْرَأَتِي. فَقَالَ: مُرْهَا فَلْتَجْعَلْ تَحْتَهَا غِلَالَةً؛ فَإِنِّي أَخَافُ أَنْ تَصِف حَجْمَ عِظَامِهَا. [أخرجه الضياء [المقدسى في الأحاديث المختارة أحمد والبيهقي بسند حسن

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- bana, Dihye el-Kelbî'nin -Allah ondan râzı olsun- (Mısır'dan) getirip kendisine hediye ettiği Kubtıyye (beyaz renkli ince Mısır kumaşı) giymem için bana ondan bir kupon verdi.Ardından ben de onu hanımıma giydirdim.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

-Ne oldu niçin Kubtiyye'yi giymedin? Buyurdu.

Ben dedim ki:

-Onu hanımıma giydirdim.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

- Hanımına söyle, onun altına bir astar koysun. Korkarım ki o, (astarsız giyerse) hanımının kemiklerinin hacmini vasfeder (gösterir)." (Hadisi, Ziyâ el-Makdisî; "el-Ehâdîsu'l-Muhtâra"; c: 1, s: 441'de ve Ahmed ile Beyhakî, hasen bir senedle rivâyet etmişlerdir.)

Beşincisi:

Hicabın buhurlanmış (tütsülenmiş) olmaması ve üzerine güzel koku sürülmemiş olması gerekir.

Çünkü bu konudaki hadisler, kadınların, evlerinden çıktıklarında (üzerlerine veya elbiselerine) güzel koku sürmelerini yasaklamaktadır. Şimdi bu konuda size senedi sahih olan bazı hadisleri

Sevh Muhammed Salih el-Muneccid

zikredeceğiz:

1. Ebu Musa el-Eş'arî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

"Güzel koku sürünüp kokusunu hissetmeleri için bir topluluğun yanına uğrayan kadın, zinâkârdır." (Ahmed rivâyet etmiş, Elbânî de hadisin sahih olduğunu söylemiştir.)

2.(Abdullah b. Mesud'un hanımı)Zeyneb es-Sekâfîyye'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- ona şöyle buyurmuştur:

"Sizden biriniz, yatsı namazına (gitmek için evden) çıktığı zaman, güzel kokuya yaklaşmasın (dokunmasın/üzerine güzel koku sürünmesin)." (Ahmed ve Nesâî)

3. Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Üzerine buhur (tütsü) süren bir kadın, bizimle birlikte yatsı namazına hazır bulunmasın (yatsı namazını bizimle birlikte kılmasın)!" (Müslim)

4. Musa b. Yesâr'dan rivâyet olunduğuna göre Ebu Hureyre -Allah ondan râzı olsun- o şöyle demiştir:

أَنَّ امْرَأَةً مَرَّتْ بِهِ تَعْصِفُ رِيحُهَا فَقَالَ : يَا أَمَةَ الْجَبَّارِ الْمَسْجِدُ تُرِيدِينَ؟ قَالَتْ : نَعَمْ. قَالَ : وَلَهُ تَطَيَّبْتِ؟ قَالَتْ: نَعَمْ. قَالَ: فَارْجِعِي، فَاغْتَسِلِي؛ فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : مَا مِن امْرَأَةٍ تَخْرُجُ إِلَى الْمَسْجِد تَعْصِفُ ريحُهَا، فَيَقْبَلُ اللَّهُ مِنْهَا

[صَلاَتَهَا حَتَّى تَرْجِعَ إِلَى بَيْتِهَا فَتَغْتَسِلَ. [رواه البيهقي في السنن الكبرى وأحمد وأبو داود وابن ماجه نحوه

"(Mescide namaz kılmaya giden ve güzel koku süründüğünden dolayı) arkasında (adeta rüzgâr gibi) güzel koku estiren bir kadın kendisinin yanından geçince ona:

-Ey Cebbâr (olan Allah)'ın kadın kölesi! Mescide mi gitmek istiyorsun? Diye sordu.

Kadın:

-Evet, dedi.

Ebu Hureyre -Allah ondan râzı olsun- ona:

- Mescit için mi güzel koku süründün? Diye sordu.

Kadın:

-Evet, dedi.

Ebu Hureyre -Allah ondan râzı olsun- ona şöyle dedi:

- O halde evine dön ve (cünüplükten arınmak için boy abdesti aldığın gibi) boy abdesti al! Çünkü ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle buyururken işittim:
- (Elbisesine güzel koku sürüp) kokusu esecek bir şekilde mescide çıkan (giden) bir kadın, (o kokuyu gidermek için) tekrar evine dönüp yıkanmadıkça Allah Teâlâ onun namazını kabul etmez." (Beyhakî, "Sünen-i Kübrâ". Ahmed, Ebu Davud ve İbn-i Mâce'de buna yakın bir hadis rivâyet etmişlerdir.)

Daha önce de zikrettiğimiz gibi, bu hadislerin delil olan yönü, lafızlarının genel oluşudur.Çünkü güzel koku, bedende kullanıldığı gibi, elbisede de kullanılır.Özellikle üçüncü hadis, buhuru (tütsüyü) zikretmiştir ki bu, özellikle elbiselerde daha çok kullanılır.

Kadının, güzel kokuyu elbisesinde kullanmaktan yasaklanmasının sebebi, açıktır. O da erkeklerin şehvet duygularını harekete geçirmesidir.

İslâm âlimleri; güzel elbiseyi (süslü cilbabı), altın ve benzeri takıların gösterilmesini, aşırı zîneti ve erkeklerle aynı ortamda (karma bir halde) bulunmayı da bu hükümde saymışlardır." (İbn-i Hacer; "Fethu'l-Bârî; c: 2, s: 279)

İbn-i Dakîk el-Îyd -Allah ona rahmet etsin- (yukarıda zikredilen 4. hadis hakkında) şöyle demiştir:

"Bu hadiste mescide gitmek isteyen kadının, (elbisesine) güzel koku sürünmesinin haram olduğunu göstermektedir. Çünkü kadının güzel koku sürünmesi; erkeklerin şehvet duygularını harekete geçirir." (el-Munâvî bunu, "Feydu'l-Kadîr"'de Ebu Hureyre'nin rivâyet ettiği birinci hadisin şerhinde nakletmiştir.)

Altıncısı:

Hicabın, erkeğin elbisesine benzememesi gerekir.

Çünkü sahih hadislerde, giyimde ve başka şeylerde erkeğe benzeyen kadının lânetlendiğine dâir deliller gelmiştir.İşte bildiğimiz delillerden bazılarını sana takdim ediyoruz:

1. Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğu göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, kadının giyinişi gibi giyinen erkeğe ve erkeğin giyinişi gibi giyinen kadına lânet etti." (Ahmed ve Ebu Davud)

2. Abdullah b. Amr'dan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Ben, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle buyururken işittim:

"Kadınlardan erkeklere benzeyen ve erkeklerden kadınlara benzeyen kimse, bizden (bizim yolumuz ve sünnetimiz üzere) değildir."(Ahmed)

3. İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-erkeklerden, (giyim-kuşam, şekil, yürüyüş ve sesi yükseltmek gibi davranışlarla) kadınlara benzeyen erkeklere, kadınlardan da erkeklere benzeyen kadınlara lânet etti ve (genel bir hitapla) şöyle buyurdu:

-Onları evlerinizden (veya beldenizden) çıkarın!

İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- dedi ki:

- Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- falancayı (evinden) çıkardı.Ömer de -Allah ondan râzı olsun- falancayı (evinden) çıkardı." (Buhârî)

İbn-i Abbas -Allah ondan ve babasından râzı olsun- başka bir rivâyette şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, erkeklerden (giyim-kuşam, şekil, yürüyüş ve sesi yükseltmek gibi davranışlarla) kadınlara benzeyen erkeklere, kadınlardan da erkeklere benzeyen kadınlara lânet etti."(Buhârî)

4. Abdullah b.Ömer'den -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle

demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

تَلاثٌ لا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلا يَنْظُرُ اللهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: الْعَاقُ وَالِدَيْهِ، وَالْمَرْأَةُ الْمُتَرَجِّلَةُ الْمُتَشَبِّهَةُ بِالرِّجَالِ، وَالدَّيُّوثُ. [رواه [أحمد

"Üç sınıf insan cennete giremeyecek ve Allah Teâlâ kıyâmet günü onlara (rahmet nazarıyla) bakmayacaktır: (Bunlar:) Ana-babasına itaatsizlik eden, erkeklere benzeyen kadın ve deyyûstur." (Ahmed)

5. İbn-i Ebî Muleyke'den -adı:Abdullah b. Ubeydullah'tır- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

قِيلَ لِعَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا: إِنَّ امْرَأَةً تَلْبَسُ النَّعْلَ. فَقَالَتْ: لَعَنَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الرَّجُلَةَ مِنَ النِّسَاءِ. [رواه أبو

"Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun-:

- (Erkeklere âit olan) ayakkabıyı giyen kadının hükmü nedir? diye soruldu.

Bunun üzerine o şöyle dedi:

- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, kadınlardan, erkeklere benzeyen kadına lânet etti." (Ebu Davud)

Bu hadisler; kadınların erkeklere, erkeklerin de kadınlara benzemesinin haram olduğuna açık bir şekilde delâlet etmektedir. Bu hadisler, hem elbiseyi, hem de diğer hususları kapsamaktadır. Ancak birinci hadis, sadece elbiseyi kapsamaktadır.

Yedincisi:

Hicâbın, kâfir kadınların elbiselerine benzememesi gerekir.

Müslüman erkek ve kadınların, ister ibâdetlerinde olsun, ister bayramlarında olsun, isterse onlara âit elbiselerde olsun, kâfirlere benzemelerinin câiz olmadığı İslâm şeriatında belirlenmiştir.Bu hüküm, İslâm şeriatında büyük bir ölçüdür. Üzülerek ifâde etmek gerekirse günümüzde müslümanların pek çoğu bu ölçünün dışına çıkmışlardır. Hatta bu müslümanlar, dînlerini bilmemeleri veya hevâ ve arzularına uymaları veyahut da yaşadığımız çağın âdetlerine ve kâfir Avrupa'nın gelenek ve göreneklerine ayak uydurarak yoldan çıkmaları sonucu dînî işlerde ve dîne dâvet konusunda -kâfirlerden eziyet görmelerine rağmen- bu ölçünün dışına çıkmışlardır.Zirâ müslümanların zelil olmaları, güçlerini kaybederek zayıflamaları, yabancı güçlerin kendilerine hâkim olmaları ve müslümanları sömürmelerinin sebepleri, bu davranıslardır.

Nitekim Allah Teâlâ konuda şöyle buyurmuştur:

"Şüphesiz ki bir toplum kendinde olan durumu değiştirmedikçe (Allah'ın kendilerini emrettiklerini bırakıp O'nun emirlerine karşı gelmedikçe), Allah da o toplumda olan hali (onlara bahşettiği nimeti) değiştirmez." (Ra'd Sûresi: 11)

Müslümanlar, bu durumu keşke bilmiş olsalardı.

Bilinmesi gerekir ki, bu önemli ölçünün doğruluğuna delâlet eden deliller, Kur'an ve sünnette pek çoktur. Kur'an'daki deliller mücmel olmakla birlikte Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti, -her zaman olduğu gibi- bu âyetleri açıklamaktadır.

Sekizincisi:

Hicabın, şöhret için giyilen elbise olmaması gerekir.

Çünkü Abdullah b. Ömer'in -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

[مَنْ لَبِسَ ثَوْبَ شُهْرَةٍ فِي الدُّنْيَا أَلْبَسَهُ اللهُ ثَوْبَ مَذَلَّةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ أَلْهَبَ فِيهِ نَارًا. [رواه أبو داود وابن ماجه وأحمد

"Kim (dünyada dikkatleri üzerine çeken) şöhret elbisesi giyerse, Allah ona kıyâmet gününde (dünyadaki ameline karşılık olarak insanlar arasında onun zilletini teşhir eden ve aşağılayan) zillet elbisesi giydirir. Sonra da (kıyâmet gününde giydirmiş olduğu bu zillet elbisesinin içine alev verip) onu alevli ateşte yakar." (Ebû Dâvud, İbn-i Mâce ve Ahmed) ("Müslüman Kadının Hicabı"; s: 54-67) Allah Teâlâ en iyi bilendir.